EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 5.6.2019
COM(2019) 504 final

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

Tanskan vuoden 2019 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Tanskan vuoden 2019 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

Tanskan vuoden 2019 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Tanskan vuoden 2019 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97[1] ja erityisesti sen 9 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselmat,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Komissio hyväksyi 21 päivänä marraskuuta 2018 vuotuisen kasvuselvityksen, mikä aloitti vuoden 2019 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Se otti huomioon Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission 17 päivänä marraskuuta 2017 antaman Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevan julistuksen. Eurooppa-neuvosto vahvisti vuotuisen kasvuselvityksen ensisijaiset tavoitteet 21 päivänä maaliskuuta 2019. Komissio hyväksyi 21 päivänä marraskuuta 2018 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella varoitusmekanismia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Tanska ei kuulu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu.

(2) Tanskaa koskeva vuoden 2019 maaraportti[2] julkaistiin 27 päivänä helmikuuta 2019. Siinä arvioitiin Tanskan edistymistä neuvoston 13 päivänä heinäkuuta 2018 hyväksymien maakohtaisten suositusten noudattamisessa, aiempina vuosina annettujen suositusten noudattamisessa ja kansallisten Eurooppa 2020 -tavoitteidensa saavuttamisessa.

[1] EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.
[2] SWD(2019) 1003 final.

(3) Tanska toimitti vuoden 2019 kansallisen uudistusohjelmansa 15 päivänä maaliskuuta 2019 ja vuoden 2019 lähentymisohjelmansa 10 päivänä huhtikuuta 2019. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.

(4) Kauden 2014–2020 Euroopan rakenne- ja investointirahastojen, jäljempänä ’ERI-rahastot’, ohjelmasuunnittelussa on otettu huomioon asiaankuuluvat maakohtaiset suositukset. Kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013[3] 23 artiklassa säädetään, komissio voi pyytää jäsenvaltiota tarkastelemaan uudelleen kumppanuussopimustaan ja asiaankuuluvia ohjelmiaan ja esittämään niihin muutoksia, kun tämä on tarpeen asiaankuuluvien neuvoston suositusten täytäntöönpanon tukemiseksi. Komissio on antanut tarkempaa tietoa tämän säännöksen hyödyntämisestä ohjeissa sellaisten toimenpiteiden soveltamiselle, joilla ERI-rahastojen vaikuttavuus kytketään talouden tehokkaaseen ohjaukseen ja hallintaan.[4]

(5) Tanskaan sovelletaan vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota. Hallitus ennakoi vuoden 2019 lähentymisohjelmassa, että vuosina 2019 ja 2020 julkisen talouden alijäämä on 0,1 prosenttia suhteessa BKT:hen. Uudelleenlasketun rakenteellisen rahoitusaseman[5] perusteella julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoite, joka on 0,5 prosentin rakenteellinen alijäämä suhteessa BKT:hen, ylittyy edelleen koko ohjelmakauden ajan vuoteen 2025 saakka. Vuoden 2019 lähentymisohjelman mukaan julkisen talouden velan odotetaan supistuvan 33,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2019, pysyvän vakaana vuonna 2020 ja kasvavan 37,8 prosenttiin vuoteen 2025 mennessä. Näiden julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario on ohjelmakaudella uskottava. Komission kevään 2019 talousennusteen mukaan rakenteellisen rahoitusaseman odotetaan vuonna 2019 olevan 0,9 prosenttia ja vuonna 2020 1,0 prosenttia ylijäämäinen suhteessa BKT:hen, joten se ylittää julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteen. Riskit liittyvät vaihtelevista elementeistä, erityisesti eläkerahastojen tuottoverosta, johtuviin tulovajeisiin. Kaiken kaikkiaan neuvosto arvioi Tanskan vuosina 2019 ja 2020 noudattavan vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia.

(6) Tanskan tutkimus- ja innovointijärjestelmälle on ominaista investointien suuri määrä, vahva henkilöresurssiperusta ja tieteellinen huippuosaaminen. Tanskan tutkimus- ja innovointikenttä on kuitenkin keskittynyt suhteellisen pieneen määrään toimijoita, kuten pääasiassa lääke- ja bioteknologia-aloilla toimiviin suuriin yrityksiin ja säätiöihin, minkä vuoksi tutkimus- ja innovointijärjestelmä saattaa olla altis ulkoisille häiriöille. Näyttääkin siltä, että kannattaisi investoida innovatiivisten yritysten toiminnan laajentamiseen.

(7) Työvoiman tarjonnan varmistaminen väestörakenteen muutoksista ja teknologisista muutoksista huolimatta ja puuttuminen työvoimapulaan, erityisesti pulaan koulutetuista työntekijöistä ja tieto- ja viestintätekniikan asiantuntijoista, ovat

---

[3] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1303/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 320).

[4] COM(2014) 494 final.

[5] Komission yhteisesti sovittuja menetelmiä noudattaen uudelleen laskema suhdannekorjattu rahoitusasema ilman kertaluonteisia ja väliaikaisia toimenpiteitä.

keskeisiä tekijöitä kestävän ja osallistavan kasvun edistämiseksi Tanskassa. Uudistukset ja investoinnit, joilla lisätään ammatillisen koulutuksen houkuttelevuutta ja siihen osallistumista, todennäköisesti lisäävät koulutettujen työntekijöiden tarjontaa. Myös jatkuvat investoinnit aikuiskoulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen sekä digitaalisiin taitoihin voisivat auttaa vastaamaan tähän haasteeseen. Lisäksi olisi hyödyllistä keskittyä parantamaan syrjäytyneiden ja muita heikommassa asemassa olevien väestöryhmien osallistumista työmarkkinoille. Tämä koskee erityisesti nuoria, joiden koulutustaso on alhainen, maahanmuuttajataustaisia sekä alentuneesti työkykyisiä ja toimintarajoitteisia henkilöitä. Myös maahanmuuttajataustaisten lasten oppimistulosten parantaminen on edelleen haaste.

(8) Vaikka teiden laatu on korkea, ruuhkat lisääntyvät erityisesti suurten kaupunkien ympäristössä. Lisäksi on vähennettävä hiilen määrää liikenteen alalla, mikä tarkoittaa investointimahdollisuuksia kestävään liikenneinfrastruktuuriin liikenteen vähähiilisyyden edistämiseksi ja liikenneruuhkien vähentämiseksi sekä vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönottoon. Hallitus on esittänyt suunnitelman ruuhkien vähentämiseksi suurten kaupunkien ympäristössä. Suunnitelmaa, jolla näihin toimiin osoitetaan 112 miljardia Tanskan kruunua (lähes 6 % suhteessa BKT:hen) vuosina 2020–2030, ei ole vielä hyväksytty.

(9) Vaikka Tanskan talouden tuottavuus on yhä EU:n korkeimpia, tuottavuuden kasvu on hidastunut jo vuosikymmenten ajan. Vientiyritysten tuottavuuden kasvu on ollut suurempaa kuin yritysten, jotka on suojattu ulkomaisten yritysten taholta tulevalta kilpailulta. Vaikka Tanska on toteuttanut toimia tukeakseen yritysten tuottavuuden kasvua kotimarkkinasuuntautuneilla palvelualoilla, tuottavuuden kasvu ja kilpailu ovat jääneet näillä aloilla muista jälkeen. Tanska on toteuttanut toimenpiteitä lisätäkseen kilpailua rahoitusalalla ja jatkanut yleishyödyllisiä palveluja koskevan strategian toteuttamista.

(10) Useita vuosia jatkuneen voimakkaan kasvun jälkeen asuntojen hinnat vaikuttavat yliarvostetuilta erityisesti suurimmilla kaupunkialueilla. Asuntojen hintojen nousu oli kuitenkin maltillista vuonna 2018. Vaikka kotitalouksien velan suhde käytettävissä oleviin tuloihin on edelleen supistunut, se on silti yhä EU:n korkein. Vaihtuvakorkoisten asuntolainojen osuus ja maksuvapaat kaudet vähenevät asteittain, mutta niitä on edelleen paljon. Näyttää siltä, että uusilla makrovakaustoimenpiteillä on hillitty sellaisten uusien asuntolainojen määrää, jotka ovat tuloihin suhteutettuna suuria ja joiden luototusaste on korkea. Lisäksi Tanskan viranomaiset ovat viime vuosina aktivoineet vastasyklisen pääomapuskurin ja toteuttaneet toimenpiteitä pankkien häiriönsietokyvyn parantamiseksi. Ne ovat myös hyväksyneet (vuonna 2021 voimaan tulevan) kiinteistöverouudistuksen, jolla lakkautetaan myötäsyklinen kiinteistöverojärjestelmä. Erittäin suuri lainamäärä suhteessa tuloihin, suuri velkaantuneisuus ja suuri korkoherkkyys sekä yliarvostetut asuntojen hinnat aiheuttavat kuitenkin riskejä talouden ja rahoituksen vakaudelle, mikä edellyttää jatkuvaa seurantaa.

(11) Rahanpesun torjumisesta on tullut yksi Tanskan painopistealueista sen jälkeen, kun paljastui, että Tanskan suurin rahoituslaitos oli sekaantunut huomattavaan rahanpesuskandaaliin. Tanskan kansankäräjät on hyväksynyt sopimuksen finanssivalvonnan vahvistamisesta ja sopimuksen uudesta rahanpesun torjuntapaketista, joka sisältää rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntastrategian. Strategia perustuu kahdeksaan pilariin, joista yksi on yhteistyön vahvistaminen valvojien, rahanpesun selvittelykeskuksen ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien välillä. Haasteita kuitenkin riittää, ja finanssivalvojan on vielä

hyväksyttävä lisätoimenpiteet ja ohjeet siitä, miten valvontaa vahvistetaan näillä osa-alueilla. Näiden toimenpiteiden hyväksymisen jälkeen olisi kiinnitettävä huomiota niiden tulokselliseen toteuttamiseen.

(12) Kaudella 2021–2027 voitaisiin EU:n rahastoja koskevan ohjelmasuunnittelun avulla auttaa korjaamaan joitakin suosituksissa havaituista puutteista, erityisesti maaraportin[6] liitteen D kattamilla osa-alueilla. Näin Tanska voisi mainituilla aloilla hyödyntää kyseisiä rahastoja parhaalla mahdollisella tavalla ottaen huomioon alueelliset erot.

(13) Komissio on vuoden 2019 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson osana tehnyt kattavan analyysin Tanskan talouspolitiikasta ja julkaissut sen vuoden 2019 maaraportissa. Se on arvioinut myös vuoden 2019 lähentymisohjelman ja vuoden 2019 kansallisen uudistusohjelman sekä jatkotoimenpiteet, joita on toteutettu Tanskalle viime vuosina annettujen suositusten noudattamiseksi. Se on ottanut huomioon ohjelmien ja jatkotoimenpiteiden merkityksen Tanskan finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyyden kannalta mutta myös sen, ovatko ne unionin sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen vahvistaa antamalla unionin tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin.

(14) Neuvosto on tutkinut vuoden 2019 lähentymisohjelman tämän arvioinnin perusteella ja katsoo[7], että Tanskan odotetaan noudattavan vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia,

SUOSITTAA, että Tanska toteuttaa vuosina 2019 ja 2020 toimia, joilla se

1. kohdentaa investointeihin liittyvää talouspolitiikkaa koulutukseen ja osaamiseen, tutkimukseen ja innovointiin innovointiperustan laajentamiseksi käsittämään enemmän yrityksiä sekä kestävään liikenteeseen liikenneruuhkien vähentämiseksi.

2. varmistaa rahanpesun torjuntakehyksen tuloksellisen valvonnan ja täytäntöönpanon;

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

[6] SWD(2019) 1003 final.
[7] Asetuksen (EY) N:o 1466/97 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti.